

MÓJ TEATR

– MOJE MIASTO BIELSKO-BIAŁA

Dzieje i kultura Bielska-Białej w teatrach szkolnych

Publikacja wydana w ramach realizacji projektu „Dzieje i kultura Bielska-Białej w teatrach szkolnych”
współfinansowanego przez Gminę Bielsko-Biała

Redakcja: Piotr Kostuchowski

Zdjęcia: Marcin Słonka, Piotr Kostuchowski, zdjęcia z zajęć teatralnych przekazane przez instruktorów
Copyright: Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne Teatr Grodzki

Wydawca: Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne Teatr Grodzki

ul. Sempołowskiej 13, 43-300 Bielsko-Biała, www.teatrgrodzki.pl, Bielsko-Biała 2014

Skład i druk: Zakład Introligatorsko-Drukarski Stowarzyszenia Teatr Grodzki Zakład Aktywności Zawodowej
Egzemplarz bezpłatny

Wstęp

Wstępy są zazwyczaj nudne. Jednak czasami warto je czytać, wprowadzają bowiem w temat. Zadaniem tej książeczki jest pokazanie osiągnięć, pomysłów i pracy szkolnych zespołów teatralnych, które podjęły trud pokazania w swoich spektaklach dziejów i kultury Bielska-Białej. Oczywiście nie całej historii i nie całej kultury tworzonej w tym mieście. To jedynie wybór, fragmenty, może nawet skrawki. Jednak historia miasta i jego mieszkańców została w tym częściowym wyborze ukazana.

W przedstawieniach teatrów szkolnych pojawiły się postacie historyczne – Selma Kurz, śpiewaczka operowa, Gustaw II Adolf, choć jego wizyta w Bielsku spowita jest mgłą i stanowi raczej legendę, Maria Koterbska, Zbigniew Pietrzykowski. W widowiskach pojawiały się osoby Bolka i Lolka, przedmioty ikonograficzne dla Bielska-Białej Mały Fiat czy Kamienica pod Żabami, Teatr Lalek Banialuka. Historii było wiele, łącząc z wizytą w Muzeum Historycznym w Bielsku-Bia-

łej. Spektakle powstawały po studiach historycznych, młodzież zapoznawała się z dziejami miasta i opracowywała materiały służące za kanwę scenariuszy, nauczyciele towarzyszyli im w tych poszukiwaniach czy lepiej powiedziawszy animowali je. Teatr pokazujący dzieje miasta wszedł do szkół. Wzorem ubiegłych lat wyłoniono Laureatów Przeglądu Twórczości Młodzieżowych Grup Teatralnych – WENA. Zostało nimi pięć spektakli. Wszystko to możliwe było dzięki pracy i zaangażowaniu pasjonatów teatru. Dzięki pracy osób prowadzących zajęcia teatralne w szkołach i ich uczestników udało się wprowadzić w świadomość uczniów historię miejsca, w którym żyją – Bielska-Białej. W tej broszurce znajdziecie informacje, zdjęcia z prób i spektakli, konspekty. O czym one mówią? O karkołomnym pomysle, który udało się zrealizować. Scenariusze znajdują się na stronie <http://www.teatrgrodzki.pl/projekty/dzieje-i-kultura-bielska-bialej-w-teatrach-szkolnych/>

Amatorska Grupa Teatralna „AGA” działa przy Ognisku Pracy Pozaszkolnej, Bielsko-Biała, ul. Dyw. Kościuszkowskiej 2. Miejsce spotkań: pomieszczenie „ZA SCENĄ” w Zespole Szkół Technicznych i Handlowych, ul. Lompy 11. Grupę od lat prowadzi Józef Argasiński. Jest on autorem scenariusza i reżyserem widowiska teatralnego **STAROBIELSKA PRZYGODA KRÓLA SZWECJI GUSTAWA II ADOLFA**. Spektakl nawiązuje do legendy o wizycie tego

właśnie króla w Starym Bielsku. Wiele postaci, wiele wydarzeń, scenariusz budzi także głębsze refleksje o polityce, wojnie trzydziestoletniej, konflikcie protestantyzm – katolicyzm, historii bielskich luteranów. Historia puka do naszych drzwi, anegdota staje się kanwą opowieści, jej bohaterowie trwają w legendzie i spotykają się z kolejnym pokoleniem ludzi zamieszkujących Bielsko-Białą.

Konspekt widowiska teatralnego **STAROBIELSKA PRZYGODA KRÓLA SZWECJI GUSTAWA II ADOLFA** **Józef Argasiński**

Akcja dzieje się podczas wojny trzydziestoletniej, na przełomie 1631/1832 r. przed oraz wewnątrz kościoła św. Stanisława w Starym Bielsku. Przybyłego na tajne spotkanie z bielskimi protestantami Gustawa II Adolfa osaczają w kościele żołnierze habsburscy. W walce przed drzwiami głównego wejścia do ko-

ścioła giną wszyscy gwardziści oddziału szwedzkiej gwardii królewskiej. Podczas walk o wejście główne towarzyszący królowi wewnątrz kościoła wyrąbują rapierami i halabardami drzwi w ścianie północnej, do których klucze się zawieruszyły. Król opuszcza kościół w momencie wdarcia się Austriaków do wnętrza

kościół. W obronie króla siadającego na konia ginie dowódca gwardii, towarzyszący monarsze w kościele. Według starobielskiej legendy w każdą noc 16 listopada, w rocznicę śmierci Gustawa II Adolfa w bitwie pod Lützen w 1632 roku w pobliżu kościoła św. Stanisława formuje się oddział poległych Szwedów i w zwartym szyku, w rytmie bębna i pod sztandarem gwardii podąża na Trzy Lipki, gdzie ich przed laty pochowano. W przedstawieniu pojawiają się: Król Szwecji Gustaw II Adolf, córka właściciela Biel-

ska Jana II Sunegha, Anna, dama jej dworu, chorąży Sunegha, Jan Kecherle, dzierżawca dóbr właściciela Bielska, Hans Schlick, mężczyźni i kobiety z reprezentacyjnych rodzin bielskich protestantów, rzecznik autora, komentator.

OBSADA SPEKTAKLU: Katarzyna Gołąb, Dawid Strugcz, Klaudiusz Bałasz, Sebastian Wójcik, Krzysztof Kociński, Radosław Kowalski, Aleksandra Józefowska, Sylwia Wolny, Katarzyna Gołąb.

Zespół MoTyW działający w Zespole Szkół im. Juliana Tuwima w Bielsku-Białej, ul. Filarowa 52 przygotował spektakl „**Selma**”. Scenariusz oparto na dziejach życia Selmy Kurz wywodzącej się z Bielska śpiewaczki operowej. Uważa się ją za jedną z najwybitniejszych sopranistek koloraturowych wszechczasów. Materiały do scenariusza badając dokumenty

historyczne Bielska-Białej zebrała Agnieszka Pawlik uczennica szkoły, teatralny wymiar nadała mu Małgorzata Pilch. Prowadzi ona od lat tą grupę teatralną, wyreżyserowała przedstawienie. Cenne jest ukazanie ponadczasowych problemów – walka o samorealizację – w różnych realiach historycznych. Okazuje się, że dzieje życia Selmy Kurz i jej decyzje mogą być

źródłem inspiracji, bo ludzkie dylematy i konieczność wyboru drogi życia są wciąż takie same. Muzyka stanowi istotny element przedstawienia, jest nią aria „Saper vorreste” z opery *Bal maskowy* G. Verdiego i piosenka „Jestem mamą” Natalii Niemen. Selma

Kurz zesza z wyżyn scen operowych, by zaistnieć w teatrze szkolnym i świadomości widzów. W przedstawieniu występują: Klaudia Zemanem, Katarzyna Pelczarska, Adriana Pawlak, Kamila Miklusiak, Magdalena Słodczyk, Natalia Pellar, Angelika Peterko.

Konspekt przedstawienia

SELMA

Małgorzata Pilch

Scena podzielona jest na dwie części (prawą **P** i lewą **L** – patrząc od widowni). Prawa strona przedstawia historię Selmy Kurz, światowej sławy XIX-wiecznej śpiewaczki operowej, wychowanej w wielodzietnej rodzinie ubogich Żydów z Białej, lewa strona – prezentuje współczesną dziewczynę, Kasię, bogatą jedynaczkę, której ojciec pracuje za granicą a matka jest wziętą prawniczką. Obie dziewczyny mają swoje marzenia i obu jest niezwykle trudno je spełnić. Selma marzy o światowej karierze a jej rodzina widzi ją tylko w tradycyjnej roli żony i matki, natomiast Kasia, która wg rodziców powinna zostać dobrze zarabiającą singielką (bo przecież rodzina jej zniszczy karierę, zdrowie i urodę), marzy o wyjściu za mąż za swojego narzeczonego i założeniu wielodzietnej rodziny.

Dziewczyny łączy tym samym popularne w danym czasie wzorce kulturowe a ich historie pokazują, że czas płynie a doświadczenia pozostają podobne. Elementem łączącym obie historie jest płyta analogowa z nagraniem „Saper vorreste” Verdiego. Utwór ten nuci nastoletnia Selma, natomiast o płycie rozmawia Kasia z matką: dla dziewczyny Selma staje się synonimem niezależności, dla matki jest symbolem kariery. Ale właśnie podczas tej rozmowy matka z córką pierwsze dostrzegają dzieląc je różnice, wtedy również matka zaczyna dojrzywać do zaakceptowania wyboru córki. Oryginalne nagranie w wykonaniu Selmy Kurz towarzyszy Kasi, która w ostatniej scenie pakuje się i wyjeżdża – realizować swoje marzenia.

Grupa Ad astra! to szkolne koło teatralne działające w Zespole Szkół Podstawowo-Gimnazjalnym, Gimnazjum nr 5 im. C. K. Norwida w Bielsku Białej, ul. Norwida 30. Przygotowała w tym roku przedstawienie **„Alegoria walki o pasję i powołanie”**, opieka artystyczna i reżyseria Katarzyna Skolimowska. Z jednej strony przedstawia ono postać Norwida, jego postawę wobec świata i twórczości, z drugiej pokazuje sylwetki bielskich poetów. Wykorzystana w spektaklu muzyka ma także bielskie konotacje, tekst znanych piosenek – E. Demarczyk „Jaki śmieszny jesteś pod oknem” oraz M. Grechuty „Wędrówka” są dziełem bielskiego poety Wincentego Fabera. Ciekawe jest zestawienie akcji scenicznej ze scenografią, prezentacją zdjęć pokazujących

twórców liryki związanych z Bielsko-Białą. W towarzystwie tekstów Norwida pojawiają się: B. Lubosz, M. Bochenek, H. Filas-Gutkowska, P. Zemanek, B. Kierc, K. Nastulczyk-Krzyżanowska, S. Gola, I. Mitoraj (znany rzeźbiarz, wcześniej członek grupy poetyckiej Skarabeusz), M. Stanclik, J. Picheta, J. Wątroba, F. Nastulczyk, A. Salnikow, B. Jacewicz, K. Włosowicz. W prezentacji nie zapomniano także o Przeglądzie Dziecięcej i Młodzieżowej Twórczości Literackiej. Ze spektaklu rodzi się refleksja, trudno być poetą, jednak żyli i żyją w Bielsku-Białej poeci. Obsada spektaklu: Angelika Wiciejowska, Klaudia Kopeć, Artur Macura, Jakub Januszek, Paulina Stanaszek, Gabriela Kościelna, Anna Graczyk, Julia Fajkis, Marta Woźniak, Klaudia Tabaczuk. Opiekunem grupy

i reżyserem spektaklu jest Katarzyna Skolimowska. Obsada przedstawienia: Angelika Wiciejowska, Klaudia Kopeć, Artur Macura, Jakub Januszek, Paulina Stanaszek, Gabriela Kościelna, Anna Graczyk, Julia

Fajkis, Marta Woźniak, Klaudia Tabaczk. Grupa jest Laureatem III Przeglądu Twórczości Młodzieżowych Grup Teatralnych WENA.

Konspekt spektaklu

ALEGORIA WALKI O PASJĘ I POWOŁANIE

Katarzyna Skolimowska

Scenariusz oparto na tekstach poetyckich C.K. Norwida. Początek spektaklu, pusta scena, rozbrzmiewa piosenka M. Grechuty – Wędrownka

PROWADZĄCY 1 – Synonimem ludzkiego życia jest wędrownka – tak jak śpiewa Marek Grechuta.

PROWADZĄCY 2 – Ważne, aby w tej wędrownce stać się drogowskazem. Takimi drogowskazami niewątpliwie stają się dla nas poeci. Ścieżka dźwiękowa z filmu pt. „Atlas chmur”

PROWADZĄCY 1 – Dla ludzi w naszym wieku jednym z ważnych drogowskazów jest szkoła.

PROWADZĄCY 2 – A nasza szkoła jest wyjątkowa. I posiada też wyjątkowe imię.

PROWADZĄCY 1 – Ktoś mógłby zadać pytanie:, Dlaczego Norwid?

PROWADZĄCY 2 – Poza tym, że to niewątpliwa ikona artysty przez wielkie „A”, był także człowiekiem walczącym o swoje artystyczne powołanie. Dzięki temu, uczy nas nie tylko poprzez swoje teksty, ale przede wszystkim przez swoją postawę – godną podziwu. Wiedział, co chce w życiu osiągnąć i tego dokonał. Nie poddawał się, walczył z przeciwnościami losu, ale też swoimi słabościami.

PROWADZĄCY 1 – W swojej rozprawie o sztuce napisał: Pisać o Sztuce dla narodu, który ani muzeów ani pomników, właściwie mówiąc nie ma; pisać dla publiczności, która zaledwo biernie albo wypadkowo obznajmiona jest z tym przedmiotem; jest to nie pisać o Sztuce, ale objawić ją.

PROWADZĄCY 2 – Norwid Sztukę traktował, jako objawienie i sama takim właśnie objawieniem stała się dla niego.

PROWADZĄCY NR 1 – Chcielibyśmy zaprosić Państwa do krótkiej alegorycznej podróży mówiącej

o walce o swoją pasję i swoje powołanie. Niech będzie ona inspiracją do waszych przedsięwzięć, które teraz może wydają się niemożliwe, bowiem jak mawiał sam mistrz: Heroizm nie jest w samych bitwach, ale na wszystkich polach życia i nieustannie. W plastycznych scenach pokazane zostają bitwy, jakie Norwid stacza z pokusami świata, poczuciem niemocy i ze światem. Zawsze towarzyszy mu sztuka, ostatecznie to pozwala mu zwyciężyć. Poezja jest niezbędna ludziom.

Grupa Teatr 22 to szkolne koło teatralne działające w Szkole Podstawowej nr 22 im. S. Żeromskiego, ul. Gen. Grot-Roweckiego 5 w Bielsku-Białej. Teatr przygotował w tym roku przedstawienie „**Czterej muzykanci z ...**”. Spektakl oparto na motywach znanej baśni braci Grimm, wykorzystano także wiersz „Moje miasta”, którego autorami są uczniowie uczestnicy zajęć teatralnych, podpisujący się Kinga Luci i spółka. Opieka artystyczna i reżyseria: Barbara Wesołowska, Monika Lewandowska. Opracowanie scenariusza B. Wesołowska. W tej wersji opowieści mamy do czynienia ze zwierzętami, które zostały zmuszone do opuszczenia swojego miejsca i poszukiwania nowego życia, (osioł, pies myśliwski,

kot i kogut). Sponiewierane zwierzęta znajdują swoje miejsce życia, miejsce szczęśliwego życia w ... Bielsku-Białej. Spektakl pełen humoru, słownego dowcipu, żywej gry. Miasto i jego realia pojawiają się w tekście i scenografii, np. kluczowy samochód mały fiat, dookoła którego toczy się akcja, obecni są Bolek i Tola. Sprawna i twórcza adaptacja znanej historii, do Bielska wiele można dopasować, miasto ma potencjał, potencjał zaangażowanych w działanie ludzi. W przedstawieniu wystąpili: Lena Ryncarz, Zuzanna Nida, Karolina Keita, Amelia Zajęc, Kinga Luci, Patrycja Willmann, Maciej Gawor. Grupa jest Laureatem III Przeglądu Twórczości Młodzieżowych Grup Teatralnych WENA.

Konspekt scenariusza

CZTEREJ MUZYKANCI Z ...

Barbara Wesołowska

PROLOG

TOLA: Historia ta wydarzyła się tak dawno, że nawet najstarsi bielszczanie jej nie pamiętają...

BOLEK: Historia ta wydarzyła się tak dawno, że to nieprawda!

TOLA: Co – nieprawda???

BOLEK: Historia ta wydarzyła się tak dawno, że niektórzy mówią, że to nieprawda, że wydarzyła się w Bielsku.

TOLA: Ale się wydarzyła?

BOLEK: Na pewno! Jak każda bajka...

TOLA: Bajka? O czym?

BOLEK: O pewnym mieście...

TOLA: Naszym mieście?

BOLEK: W tej bajce – naszym.

TOLA: I o czym jeszcze będzie ta bajka?

BOLEK: O muzyce, zwierzętach, zbójcach i ... pewnym małym samochodzie.

TOLA: O samochodzie? Bajka?

BOLEK: A dlaczego nie? W naszym mieście wszystko jest możliwe!

RAZEM: ZAPRASZAMY!

W kolejnych scenach nawiązujących do baśni „Czterej muzykanci z Bremy” przedstawiono podróż czterech zwierząt do Bielska-Białej. Podsumowaniem peregrynacji i doświadczeń postaci ze spektaklu jest wiersz *Moje miast* autor to Kinga Luci i spółka. „Mam zakłady włókiennicze,/Kamienice i ulice,/Których sam już nie policzę;/Zamek, teatr i kościoły,/a poblizu piękne szkoły./Wokół góry, lasy, pola-/I zabawa – hola, hola!”/Tu się Biała odezwała,/I swe piękno pokazała:/„Tuż nad rzeką Urząd Miasta,/

A w cukierniach pyszne ciasta,/Zabytkowe kamienice/Tę z żabami też tu wliczę./Reksio wita wszystkie dzieci,/Tu z fontanny woda leci./Na ławeczkach siedzą ludzie,/Łapią oddech po swym trudzie./Nocą gwiazdy nam migocą,/Piękne lampy miasto złocą”/Bielsko już nie chciało czekać,/Więc wołało jej z daleka:/„ Kiedy nasze zaręczyny?/Wnet się z sobą połączymy!”/Ludzie mosty zbudowali/I się częściej spotykali,/Zapraszali, odwiedzali,/W Bielsku-Białej pozostali!

Grupa teatralna „Uszy do góry” działa w Szkole Podstawowej nr 32, Bielsko-Biała, ul. Cieszyńska 393. Przygotowała spektakl Miłosierne kazanie. Scenariusz oparto na życiorysie św. Siostry Faustyny i historii klasztorów obecnych w Bielsku-Białej. Opiekę artystyczną nad grupą sprawują Anna Bykowska i Aldona Słonka, to one wyreżyserowały to przedstawienie. W oszczędnej scenografii pojawiają się osoby: Siostry Faustyny, jej współsiostry zakonnej, chorej, chłopaka, lekarza. Jezusa. Przedstawienie ukazuje fenomen osobowości i miłości głównej bo-

haterki spektaklu, pokazuje także fragmenty życia zakonnego. To wszystko otoczone zostało dziejami wielu zgromadzeń zakonnych, działających w Bielsku-Białej.

Spektakl skierował uwagę widzów na życie duchowe człowieka. Na scenie wystąpili: Mateusz Grochalski, Kinga Wiatr, Faustyna Słonka, Kamila Słupska, Mateusz Suława, Julia Walicka, Aleksandra Biela, Justyna Wawrzeczek, Wojciech Zajączek. Grupa jest Laureatem III Przeglądu Twórczości Młodzieżowych Grup Teatralnych WENA.

Konspekt scenariusza na podstawie MIŁOSIERNEGO KAZANIA Aldony Słonki

„Na środku stół przykryty jakimś staroświeckim obrusem. Po prawej i lewej stronie stare krzesła. Z boku tablica z czerwonym kartonem, na którym pisane będą różne zdania. Kostiumu i rekwizyty są stare, przedwojenne. Tekst Pana Jezusa jest nagrany, tylko w scenie z żebrakiem chłopiec mówi swoim głosem.

Jezus w pierwszej scenie ubrany jest jak żebrak a potem już w tunice lub albie. Początek spektaklu to zderzenie codziennych sytuacji z reakcjami na nie Siostry Faustyny i jej zapisami w Dzienniczku. Bardzo krytyczny lekarz i jego reakcja na artykuł pełna niechęci spotyka się z refleksją Faustyny – Dopomóż mi do tego, o Panie, aby oczy moje były miłosierne, bym nigdy nie podejrzewała i nie sądziła według zewnętrznych pozorów. Podobnie jest w sytuacji z chorym chłopcem i tu poza udzieloną mu przez siostrę pomocą padają słowa: Dopomóż mi, aby słuch mój był miłosierny, bym skłaniała się do potrzeb bliźnich, by uszy moje nie były obojętne na bóle i jęki bliźnich. Plotkujące osoby wywołują refleksję: Dopomóż mi, Panie, aby język mój był miłosierny, bym nigdy nie mówiła ujemnie o bliźnich, ale dla każdego miała słowo pociechy i przebaczenia.

W pewnym momencie na scenie pojawia osoba zapisująca na tablicy i czytająca jednocześnie tekst przedstawiający Zgromadzenie Córek Miłości Bożej działającym w Bielsku-Białej. Kolejne sceny to spotkanie z Jezusem skrywającym się pod postacią głodnego żebraka, rozprasające modlitwę zachowanie innej siostry, spotkanie z osobą, która wyrządziła krzywdę i pojednanie się z nią, choroba, modlitwa. Tu także podsumowaniem scen są słowa Faustyny utrwalone w Dzienniczku. Każdej scenie towarzyszy narracja dotycząca działających w mieście zakonów. Finał spektaklu to pojawienie się Jezusa gromadzącego ludzi. Plastycznie scena nawiązuje do obrazu Jezusa Miłosiernego.

Szkolny teatr „Amadeusz” działa w Gimnazjum nr 7. Grupa przygotowała przedstawienie na temat historii Cygańskiego Lasu. Opiekunem artystycznym grupy i reżyserem spektaklu jest Ewa Kupczak. W spektaklu „Opowieść o **Cygańskim Lesie**” wykorzystano wspólnie stworzony scenariusz oparty na publikacji J. Krajewskiego *Spacerkiem po Cygań-*

skim Lesie. Głównym celem inscenizacji było przekazanie odbiorcy najbardziej interesujących i ciekawych informacji z historii Cygańskiego Lasu oraz połączenie przeszłości z teraźniejszością. Stąd nawiązanie do inwestycji uniijnych w Bielsku i pokazanie wybranych zdjęć obiektów w trakcie przedstawienia. Dodatkowym walorem przedstawienia była gra

ze stereotypami, którą zawiera scenariusz. Bohaterowie ubrani są jak przedstawiciele młodzieżowych subkultur: hipis, emo, skate, szalikowiec, ale z szacunkiem odnoszą się do starszej pani, która rozumie, że strój jest tylko maską, pod którą kryje się wrażliwy nastolatek ze wszystkimi swoimi emocjonalnymi problemami. W spektaklu wzięli udział: Anita

Kruciczak, Justyna Hammer, Daniela Koska, Szymon Rusin, Nikodem Weigt.

Konspekt scenariusza na podstawie OPowieści o Cygańskim Lesie Ewy Kupczak

Na ławeczce w parku siedzą młodzi ludzie ucharakteryzowani na hipisa, emo, skata, – wpatrzeni w swoje komórki, tablety itp. Na ziemi papierki po słodyczach, opakowania po napojach. Z tyłu podchodzi starsza pani-babcia szalikowca. Rozpoczyna się rozmowa. Dialogi charakteryzują postacie, pokazują rozbieżności między przedstawicielami poszczególnych subkultur młodzieżowych. Starsza pani jest przekonującym młodzież do historii świadkiem dziejów. To ona podaje ważne fakty ukazujące jak przebiegała historia tej dzielnicy Bielska-Białej, z drugiej strony młodzież komentuje słowa starszej pani. Jednak wraz z rozwojem akcji staje się coraz bardziej zainteresowana historią. Podane informacje (począwszy od dziejów Cygańskiego Lasu, Diablego Młyna, Stołu Jana, itd.) sięgają współczesności inwestycjom dokonanym dzięki zaangażowaniu środków unijnych.

Zespół teatralny „Absolwent” działający w Szkole Podstawowej nr 37 w Bielsku-Białej, to kontynuacja prac i poszukiwań **Szkolnego Teatru „Iskierka”**. W tym roku grupa stworzyła spektakl **Wieczór w muzeum**. To oryginalny scenariusz pełen inwencji i nawiązań do współczesności, oparto go jednak o bardzo rzetelną kwerendę źródłową na Zamku Sułkowskich i wiedzy konsultanta historycznego Marka Okrenta oraz pomysłach inscenizacyjnych Alicji Tołwińskiej. Sprawuje ona opiekę artystyczną nad

grupą, stworzyła to przedstawienie. Istotną rzeczą jest w tym pomysle sięgnięcie do źródeł historycznych, poznanie postaci, które kształtowały miasto, a nade wszystko odświeżenie ich w teatralnej formie pokazującej, że przeszłość łączy się z teraźniejszością i wpływa na nią.. Aktorzy: Patrycja Bogunia, Ewelina Fajkis, Sonia Dybczak, Anna Kubas, Kamila Pasternak, Natalia Rutkowska, Szymon Brańka, Dominik Bierczak. Grupa jest Laureatem III Przeglądu Twórczości Młodzieżowych Grup Teatralnych WENA.

Konspekt przedstawienia

WIECZÓR W MUZEUM

według pomysłu Alicji Tołwińskiej

Spektakl toczy się w Muzeum Historycznym w Białymstoku-Białej. Na pierwszym planie kustosz siedzący na krześle na drugim planie postacie historyczne zamknięte w ramy swoich portretów umieszczonych

w sali ekspozycyjnej. Po włączeniu alarmu i opuszczeniu muzeum przez kustosza, postacie zaczynają dialog między sobą. Przedstawiają się, rozmawiają ze sobą, wchodzą w dyskusje, wspominają własne dzieje. Każda swoimi gestami, zachowaniem podkreśla, jaka jest lub jaka była, jak utrwalono ją w przekazach historycznych. Do muzeum włamują się złodzieje, chcą ukraść obrazy. Ich ruch, rodzaj tańca, pokazuje, czym się kierują i o czym myślą. Jednak każda z historycznych postaci zgodnie ze swoją charakterystyką działa, wychodzi z ram portretów i wspólnym wysiłkiem uniemożliwiają kradzież. Kiedy przyjeżdża policja ciemne typy leżą związane na podłodze. Postacie czy duchy postaci dokonały swego. Złoczyńcy zostają wyprowadzeni na zewnątrz. Dobro zwycięża, postacie w ramach swoich portretów przypominają o „żywej” historii.

Zespół teatralny działający w Zespole Szkół Ogrodniczych

w Bielsku-Białej przygotował spektakl Upiór miasta. Opiekę artystyczną nad grupą sprawuje Anna Świstak. Jest ona także razem z Agnieszka Bogacz (uczennica) reżyserem spektaklu. Scenariusz oparto na dwóch źródłach, jednym z nich jest powieść Gastona Leroux „Upiór opery”, drugim prawdziwa historia

bielskiej śpiewaczki Selmy Kurz. Autorkami scenariusza są uczennice biorące udział w zajęciach teatralnych: Agnieszka Bogacz i Karolina Łusińska, ostatecznej redakcji dokonała opiekunka grupy – Anna Świstak. W spektaklu zgrali: Dominika Czader, Aleksander Walusiak, Mateusz Pelczarski, Kinga Małyż, Klaudia Jędrzejko, Karolina Łusińska, Dominik Kolabiński.

Konspekt scenariusza

UPIÓR MIASTA

Agnieszka Bogacz, Karolina Łukasińska, Anna Świstak

Rzecz dzieje się w ubogim domu młodziutkiej Selmy, który w ciągu dnia pełni rolę warsztatu krawieckiego jej matki.

Ze sceny pierwszej dowiadujemy się, iż niektórzy mieszkańcy Bielska spotkali na swej drodze zamaskowanego upiora, – który jednak, choć przerażający, jak dotąd nie wyrządził nikomu krzywdy. Pojawia się w podziemiach, piwnicach kamienic, a czasem

nawet ukazuje swe tajemnicze oblicze w tafli lustra. Jedna z siostr Selmy Kurz jest przekonana, iż widziała go w ich własnym domu. Selma uspokaja młodsze rodzeństwo, przekonując, że to tylko miejskie plotki i nazbyt bogata wyobraźnia.

W dalszej części spektaklu okazuje się jednak, iż przyszła śpiewaczka doskonale zna upiora, gdyż od pewnego czasu pobiera u niego lekcje muzyki,

które jednak na jego życzenie muszą pozostać tajemnicą. Selma dzięki genialnemu nauczycielowi odnosi coraz większe sukcesy, a jej śpiew jest doceniany przez licznych mieszkańców miasta.

Pewnego dnia w warsztacie matki bohaterki pojawia się zamożny młodzieniec o imieniu Karl, który rozpoznaje w dziewczynie przyjaciółkę z lat dzieciństwa. Selma, obawiając się reakcji swego tajemniczego mistrza, udaje, że nie poznaje Karla, jednak spotkanie to budzi w niej sentyment i dawno zapo-

mniane uczucie do przystojnego arystokraty.

Zazdrosny upiór postanawia ujawnić swoją tożsamość. Liczy, iż uda mu się zatrzymać Selmę, którą darzy nieodwzajemnionym uczuciem.

Selma – początkowo rozdarta wewnątrz, ulega wreszcie namowom Karla, aby wraz z nim wyjechać do Wiednia i pobierać lekcje śpiewu u najlepszych nauczycieli w stolicy. Upiór pozostaje sam, a jego jedyną pociechą są pieśni Selmy – utrwalone na winylowych płytach.

Grupa teatralna Zespołu Szkół im. K.I. Gałczyńskiego, występująca w zmaganiach WENY po raz pierwszy, przygotowała spektakl Powrót do

przeszłości. Lata 1940-1960. Opiekunką artystyczną grupy jest Gabriela Jaskuła. Jest ona także reżyserem spektaklu i animatorem powstałego scenariusza.

Przygotowany wraz z grupą pomysł spektaklu wiąże współczesność z historią miasta poprzez przypomnienie niezwykłych osób, bielszczan zapisanych w historii kultury i sportu. Nie zabrakło tu także postaci Bolka i Lolka. Pełne rozmachu i żywego śpiewu przedsta-

wienie, wplatające w scenografię najbardziej znane elementy architektury miasta na przykład Kamienicę pod Żabami, stwarza niepowtarzalny klimat spektaklu. Grupa jest Laureatem III Przeglądu Twórczości Młodzieżowych Grup Teatralnych WENA.

Konspekt scenariusza

POWRÓT DO PRZESZŁOŚCI. LATA 1940-1960

Gabriela Jaskuła

Pomysł spektaklu opiera się na podróży wstecz, podróży pamięci i wspomnień. Grupa starszych osób siada przy stoliku znajduje się on na tle charakterystycznej dla Bielska architektury. W rozmowie jaka się wywiązuje wracają one do swojej młodości i swoich wspomnień. Mówią o historii miasta o tym, jakie było przed laty. Wskazują osoby, z którymi się spotkali. Obok nich pojawia się greckie uosobienie pamięci Mnemozyne, w stosownym stroju czyli w masce i chitonie. Ożywia ona poszczególne postacie lub ich grupy leżące na ziemi, przykryte maskującą tkaniną. Każda z nich wykonuje charakterystyczne dla swojej profesji gesty, (bokser tańczy swój ringowy taniec, itd.). Muza pamięci - Mnemozyne ożywia według wspomnień snutych przez starsze osoby kolejne postacie

Pamięć zaczyna wedle wspomnień dominować na scenie. Jest głównym sprawcą kolejnych obrazów. Staje się pośrednikiem między tym, co snute we wspomnieniach i tym, co pojawia się na scenie. Na nią są wywoływani kolejno Zbigniew Pietrzykowski, Maria Koterbska, postacie fikcyjne, lecz znaczące w Bielsku-Białej, Bolek i Lolek, pojawia się Teatr Lalek

Banialuka im. Jerzego Zitzmana.. Pokazano lalki, bez nich i Banialuki życie teatralne byłoby znacznie mniej bogate, żywe i piękne.

W zbiorowej scenie zaczyna się kręcić karuzela, kolorowe koło animowane przez grupę aktorów. Kulminacja to wspólny taniec wszystkich postaci scenicznych, pełen gwar i ruch. Rzeczywiście serce zaczyna **pukać** w rytmie cza cza. Podsumowanie spektaklu w wykonaniu wszystkich aktorów tekst: Warto żyć w tym mieście. Istotną rolę w kreacji postaci odgrywa spontaniczność i zawierzenie emocjom. Niezbędna jest osoba dobrze śpiewająca, ostatecznie piosenki Marii Koterbskiej nie mogą być śpiewane źle.

A bardzo ważnym elementem przedstawienia są właśnie śpiewane na scenie piosenki. *Karuzela, Parasolki, Serduszko puka w rytmie cha-cha*. W spektaklu ze względu na różnorodność zadań aktorskich każdy może się odnaleźć. Są role mówione i oparte na ruchu, goście, rola dla osoby śpiewającej i osób dokonujących animacji przedmiotów.

Nazwa zespołu: **Wyjście awaryjne**, miejsce pracy szkoła, Jaka szkoła? Szkoła Podstawowa Nr 3. Jesteśmy w Bielsku-Białej. Opieka artystyczna: Sławomir Miska, Adriana Jachnicka. Grupa stworzyła spektakl *Była sobie bajka*, reżyseria Sławomir Miska, Adriana Jachnicka. Pełen dziwności i nowego spojrzenia na smoki spektakl. Antybajka to konwencja przedstawienia. W bielskich okolicach pojawia się smok, niesie

swoje problemy i swoje nie tylko smocze sprawy. Jest postacią króla, królowej i wielu innych osób. Aktorzy, wielu aktorów. Wiele osób, które chcą coś powiedzieć. Występują: Julia Witas. Wojciech Wichary, Natalia Juszczel, Natalia Stojcka, Martyna Kanik, Natalia Handzlik, Wiktoria Komendera, Anna Cader, Daria Połec, Julia Gałuszka, Natalia Lewicka, Karolina Filippek, Mira Majewska.

Konspekt przedstawienia

BYŁA SOBIE BAJKA

na podstawie pomysłu Sławomira Miśki i Adriany Jachnickiej 10

Dzieci lubią słuchać bajek. Tak zaczyna się spektakl. Grupa nieco niesfornych dzieci oczekuje baśni. Pojawia się narrator zaczyna standardowo opowiadać, z pytaniami wchodzą mu w słowo inne osoby. Dlaczego za siedmioma górami? Pojawia się smok i kot nawiązują współpracę, będą dalej podróżować razem. Bajkowy tekst o oddaniu połowy królestwa i ręki królestwa spotyka się z ostrym komentarzem króla. Na scenie pojawiają się oczywiście król, królowa i królewna, jest także rycerz, żebrak i chłop. Jednak dla zwycięz-

cy smoka będzie ręka królowy i połowa królestwa. Pojawiają się motywy zaczerpnięte z Kopciuszka, zła macocha jej córki i jej pasierbica. Królowa jest z czarowana w złą macochę.

Każdy wyraża swoje życzenia, okazują się one rozbieżnymi pragnieniami. Czy zostaną spełnione? Wiemy jedynie, że bohaterowie „żyli długo i szczęśliwie”. Spektakl toczy się między innymi w Cygańskim Lesie, Straconce, Hałcnowie i na Zamku książąt Sułkowskich.

Publikacja powstała w ramach realizacji projektu „Dzieje i kultura Bielska-Białej w teatrach szkolnych”
współfinansowanego przez Gminę Bielsko-Biała

Bielsko-Biała

Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne